VIMA JM-5

SVENSK BRUKSANVISNING RSC-0917

Lycka till med ditt nya instrument!

Oavsett om du är nybörjare eller har spelat i många år så är det alltid en speciell känsla att få ett nytt instrument. Vi har skrivit denna »Quick Guide« för att du enkelt och snabbt skall komma i gång med musiken.

Roland har tillverkat instrument under många år och är i dag ledande inom flera instrumentområden. Spelar du piano, keyboard, orgel, synthesizer, gitarr, trummor, bas eller har någon form av studio - ja, då har Roland den rätta produkten för dig. På vår hemsida www.roland.se kan du läsa om alla dessa produkter samt få annan nyttig information om t.ex. MIDI och musik & datorer.

Behöver du hjälp skall du alltid i första hand vända dig till den återförsäljare där du köpt produkten. Du är också välkommen att kontakta vår Roland-support på telefon 08-702 18 02 (kl. 14:00-16:00) eller sända oss ett email på roland.support@roland.se.

Mycket nöje!

Roland Scandinavia as

INDHOLD

Översikt över Roland JM-5 3

Beskrivning av panelen 4
Frontpanelen 4
Bakre panelen 7
Anslutning av en AC-/nätadapter 9
Anslutning av JM-5 till en förstärkare, mixer, etc. 9

Sätt på och stäng av JM-5 9
Anslutning av en mikrofon 10
Anslutning av en tv-apparat 11
Anslutning av en extern ljudenhet 12
Att använda hörlurar 12
Förflytta dig mellan menyerna 13

Allmänt handhavande av JM-5 13
Uppspelning av sånger från en USB-lagringsenhet 15

Uppspelning av sånger 15
Kompatibla Song-format 17
Sjung och spela tillsammans med en Song på JM-5 18
Anslut mikrofoner och gör de enkla inställningarna 18

Lägg till effekter till mikrofonsignalerna 20
Rumsklangseffekt/reverb 20
Ekoeffekt 21
Harmoni och andra sångeffekter 22
Stäng snabbt av alla sångeffekter 24
Equalizer (EQ) och fantommatning på mikrofoningången 24
Hur man använder ”Melody Mute” och ”Center Cancel” 25
Sjung och spela i en annan tonart 26
Ändra tempo på en Song 27

ÖVERSIKT ÖVER ROLAND JM-5

Roland Vima JM-5 är en in-/uppspelningsapparat, som kan spela upp både mp3-, WAV- och SMF-filer, och som är försedd med en sångingång, så man kan lägga till egen sång med professionella effekter till de uppspelade låtarna. Uppspelnings-apparaten passar utmärkt till att användas som karaokemaskin både på barer, i skolor, privata hem, och på andra ställen där man använder livemusik och för fester.

JM-5 har två mikrofoningångar, sångeffekter och en videoutgång för att visa text och ackord till sången som spelas på en extern tv-skärm, monitor eller projektor. Som stöd för musiken kan man även lägga in egna bilder till musiken som spelas.

Musiken kan hämtas direkt från det medföljande USB-minnet och flera sånger kan spelas i vald ordningsföljd från en spellista (play-list). De uppspelade sångerna kan också spelas in tillsammans med eget sångpålägg i JM-5, och senare endera spelas upp från den eller från en dator.

De sångeffekter som finns i JM-5 är både välljudande rumsklang (reverb) och ekoeffekter, men även speciella effekter som stämmor, robotröst eller effekter som helt förändrar sångstämmans karaktär.

JM-5 kan även fungera som en MIDI-modul, och spelas endera via ett keyboard eller från en dator.

BESKRIVNING AV PANELEN

Frontpanelen

1. USB-minneskontakt

   Anslut det medföljande USB-minnet M-UF2G USB här.

   Roland rekommenderar inte användandet av USB-hubar. Anslut därför endast ett USB-minne till denna kontakt.

   Använd USB-minnen, som tillverkats av Roland. Vi kan inte garantera problemfri hantering om ni använder USB-minnen av andra fabrikat.

2. [Backing] ratt

   Den här ratten ger dig möjlighet att justera ljudstyrkan på Songen som du spelar upp (Audio eller MIDI.

3. [Master Vol] ratt

   Här justerar du den totala volymen hos JM-5. Samtidigt justeras ljudnivån till hörlurarna.

4. Hörlursuttag

   Här kan du ansluta ett par valfria hörlurar (t.ex. ur Roland RH-serien).

5. Display

   Denna display visar information om olika hanteringsmenyer och texter till sångerna som spelas upp (förutsatt att de innehåller data för sångtexter).

6. [USB memory] knapp

   Tryck på denna knapp för att ta fram en lista över de filer som finns på USB-minnet.

7. [Menu] knapp

   Med denna knapp kommer du in på JM-5:s menysida, där du kan se, välja och använda alla tillgängliga funktioner.

   Tryck på [Menu]-knappen samtidigt som [Exit]-knappen för att lyssna på JM-5:s demosånger.

8. [Exit] knapp

   Denna knapp används för att återvända till en högre menynivå. Tryck ned den och håll den nedtryckt för att återvända till huvudsidan hos JM-5.

9. [Mic1] och [Mic2] ratter

   Dessa båda rattar styr nivån på mikrofoner som ansluts till [Mic 1] eller [Mic 2] kontakterna på baksidan av JM-5.

10. [Space Echo] knapp

    Tryck på denna knapp för att sätta på eller stänga av ekoeffekten på mikrofonsignalen. Om du behöver ändra på ekoeffektinställningarna ska du trycka på och hålla nere knappen. Genom att trycka på denna knapp samtidigt som [Vocal Effect]-knappen, aktiveras [Talk]-inställningen.

11. [Vocal Effect] knappen

    Denna knapp sätter på sångeffekterna. Tryck på den och håll den nedtryckt för att välja och ändra på önskad sång- eller stämeffekt (harmony). Tryck på den här knappen samtidigt som [Space Echo]-knappen för att aktivera [Talk]-inställningen.

12. Ambience] knapp

    Denna ratt används för att reglera mängden reverb (kallat ”Ambience” hos JM-5), som adderas till [Mic1]- och [Mic2]-signalerna.

13. [Cursor / Value] hjul

    Detta hjul kan användas för att flytta markören i displayen och för att välja parametrar och ställa in värden. Genom att trycka på hjulet kan du välja olika delar i displayen (Select).

14. [Stop] knapp

    Tryck på denna knapp för att avbryta uppspelningen av den valda sången och återvända till början av sången.

15. [Play/Pause] knapp

    Tryck på denna knapp för att starta, och för att tillfälligt stoppa, uppspelningen av den valda sången.

16. [Melody Mute] knapp

    Denna knapp låter dig stänga av melodistämman i den valda Standard MIDI-filen, eller för att dämpa sångdelen i en ljudfil (WAV eller mp3), därefter får du möjlighet att sjunga eller spela melodin själv. Tryck ned knappen och håll den nedtryckt för att öppna ”Melodi Mute” display-sidan.

17. [<<] (returspolning) och [>>] (snabbspolning framåt) knappar

    Dessa knappar låter dig snabbspola framåt och bakåt i den valda sången.

18. [Rec] knapp

    Den här knappen ger dig möjlighet att göra en inspelning i JM-5.

19. [Control Key] knapp

    Med den här knappen väljer man JM-5:s transponeringsfunktion, och detta fungerar både med MIDI- och ljudfiler, samt de signaler som kommer in via ljudingången, [Audio In]. Om knappen inte lyser, så är det originaltonhöjden som gäller på den valda sången (audio eller MIDI).

20. [Control Tempo] knapp

    Tryck på den här knappen för att välja ”Tempo”-funktionen och för att ändra tempot i den valda sången.

21. [Playlist] knapp

    Den här knappen tar fram ”Playlist”-funktionen i displayen.

22. [Next] knapp

    Den här knappen väljer nästa sång på spellistan (Playlist) och börjar en nedtoning av den sång som spelas just i det ögonblicket, samtidigt som din nya valda sång långsamt tonas upp.

23. [Finder] knapp

    Tryck på den här knappen för att välja JM-5:s bekväma ”Finder”-funktion, som ger dig möjlighet att söka efter en sång eller en bild, vars placering du inte kommer ihåg.

Bakre panelen

1. [Power] strömbrytare

   Används för att sätta på eller stänga av JM-5.

2. [DC In]-kontakt

   Anslut den medföljande AC-adaptern, PSB-1U, här.

3. [Mic2] kontakt

   Det här är en combo-kontakt där du kan koppla in endera en balanserad XLR- eller en obalanserad telekontakt.

4. [Mic1] kontakt

   Det här är en combo-kontakt där du kan koppla in endera en balanserad XLR- eller en obalanserad telekontakt, beroende på vilken typ av kabel du har till din mikrofon. Det här är den viktigaste mikrofoningången där du kan använda JM-5:s harmony-funktion. JM-5 kan leverera fantommatning på den här kontakten, och det ger dig möjlighet att använda en kondensatormikrofon.

   Kopplingsdiagram för de här kontakterna visas här nedan. Gör den här inkopplingen först när du har försäkrat dig om att de kablar du vill använda är kompatibla med diagrammet.

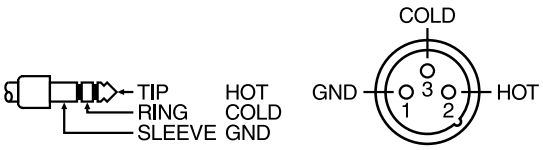

5. [Input] (stereo]kontakt

   Till den här stereotelekontakten kan du ansluta ljudutgångarna från en extern signalkälla (CD-/mp3-spelare, synt osv.) Detta är en stereokontakt (TRS) där du kan koppla in en kabel med en minitelestereokontakt i ena änden (denna ska kopplas till JM-5) och två tele- eller RCA-kontakter (eller eventuellt en minitele även i den andra änden), som kopplas till den externa ljudkällan.

   Ljudstyrkan på den här ingången kan justera med hjälp av ”Audio In Level” - funktionen.

6. [Audio Output R & L / Mono] kontakter

   De här kontakterna skickar ut alla de ljudsignaler som JM-5 generar, samt de signaler som du skickar in via ingångarna på JM-5.

   Om du bara har en kanal på din externa förstärkare ska du ansluta en kabel från [L / Mono]-utgången till ingången på din förstärkare. För bästa ljudkvalitet rekommenderar vi att du arbetar i stereo.

7. [Video] utgångskontakt

   Anslut denna kontakt till korrekt ingång på din TV eller externa skärm. Du kan välja videoformat (PAL eller NTSC) i en speciell meny.

8. [MIDI In / Out] kontakter

   Via dessa kontakter kan du endera sända (Out) eller ta emot (In) MIDI-meddelanden till eller från en extern MIDI-enhet. Här kan även sändas V-LINK-meddelanden.

9. [Computer] kontakt

   Använd en USB-kabel för att ansluta din JM-5 till en dator via denna kontakt. Den kan även användas för att sända eller ta emot MIDI-meddelanden.

SÄTT PÅ OCH STÄNG AV JM-5

Anslutning av en AC-/nätadapter

1. Vrid [Master Vol]-ratten moturs hela vägen för att sänka ljudvolymen.
2. Anslut den medföljande nätsladden till nätadaptern. En indikatorlampa ska tändas när du sätter sladden i en väggkontakt.

   Placera därför AC-adaptern så delen med indikatorlampan är vänd uppåt.

3. Anslut AC-adaptern till JM-5:s DC IN-kontakt

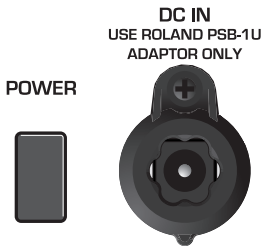

4. Sätt nätkontakten i ett vägguttag.

   Observera: Använd endast AC-adaptern, som levereras med enheten (PSB-1U). Kontrollera även att det står 220 V angivet på själva AC-adaptern.

Anslutning av JM-5 till en förstärkare, mixer, etc.

När du ska använda JM-5, bör du ansluta den till en mixer eller ett förstärkarsystem.

För att förhindra funktionsfel och/eller skador på högtalare eller andra enheter, är det en bra idé att alltid skruva ned volymen och stänga av strömmen till alla enheter innan du gör några inkopplingar.

1. Vrid [Master Vol]-ratten moturs hela vägen för att sänka ljudet.
2. Stäng av alla enheter.

3. Anslut JM-5:s [Output]-kontakt till ingångarna på din mixer eller förstärkare.

   Koppla utgångarna från en extern ljudkälla till JM-5:s (Input] (Stereo)-kontakt.

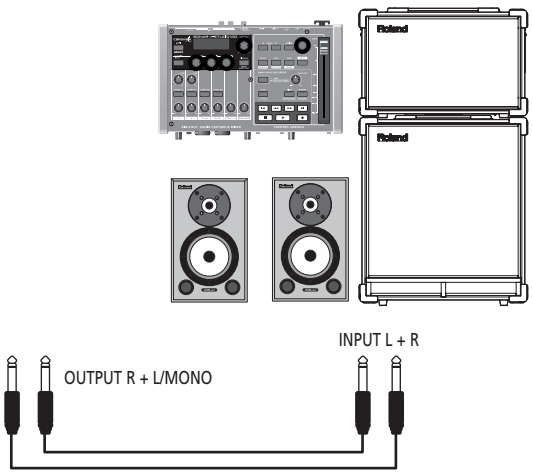

Anslutning av en mikrofon

Anslut din mikrofon till [Mic1]- eller [Mic2]-kontakterna

Om du bara tänker använda en mikrofon ska du välja [Mic1]-kontakten. På så sätt blir det möjligt att använda JM-5:s Vocal-effekter och stäm-/harmony- funktion.

Du kan ansluta en kondensatormikrofon till [Mic1]-kontakten och då även använda fantommatningen (48V) där det är nödvändigt).

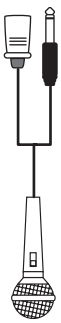

Anslut en mikrofon genom att använda en balanserad XLR-kabel eller en balanserad/obalanserad telekabel.

Sänk ljudnivån innan du ansluter en mikrofon till JM-5. Om ljudnivån är hög när du kopplar in mikrofonen riskerar du att få återkoppling (feedback) mellan mikrofon och högtalare.

Feedback mellan mikrofon och högtalare kan ske vid olämplig placering av mikrofonen i förhållande till högtalarna, eller vid hög ljudvolym. Detta kan avhjälpas genom att

(1) Ändra riktningen på mikrofonen.

(2) Flytta mikrofonen längre bort från högtalarna.

(3) Sänka ljudnivån.

Anslutning av en tv-apparat

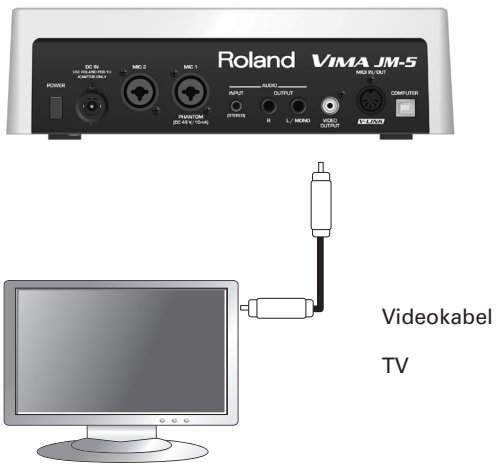

1. Stäng av JM-5 och din TV-apparat.
2. Anslut JM-5 till din TV. Använd en videokabel (köpes separat) för att koppla JM-5:s video output-kontakt till TV-apparatens video in.
3. Sätt på JM-5
4. Sätt på din TV.
5. Ange eventuellt TV-utgångens format.
6. Ange eventuellt bildformatet på TV:n.

Anslutning av en extern ljudenhet

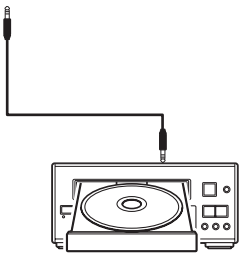

Du kan även ansluta en extern ljudkälla till JM-5:s [Input] (Stereo)-kontakt.

Kontakten på JM-5 är en stereominiteleingång, så du behöver en kabel med en sådan kontakt i ena änden. I den andra änden ska det vara en kontakt som passar till den utgångskontakt som finns på din externa spelare (normalt phono/RCA, tele eller mini-tele).

Att använda hörlurar

Du kan använda hörlurar för att lyssna på JM-5 utan att störa de som finns omkring dig, tex. på natten.

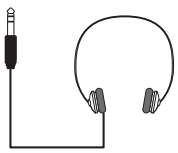

Hörlurar

1. Koppla hörlurarna till hörlursuttaget som finns på framsidan av JM-5.

   Om du inte vill störa andra bör du stänga av den externa förstärkaranläggningen, eftersom JM-5:s utgångar är aktiva även om du har anslutit ett par hörlurar.

2. Använd [Master Vol]-ratten för att reglera ljudstyrkan

ALLMÄNT HANDHAVANDE AV JM-5

Huvuddisplayen på JM-5

Huvudsidan på JM-5:s display innehåller en del viktig information, både vad gäller användningsinställningar och om den sång (Song) som du valt. Du ser även titeln på sången i displayen.

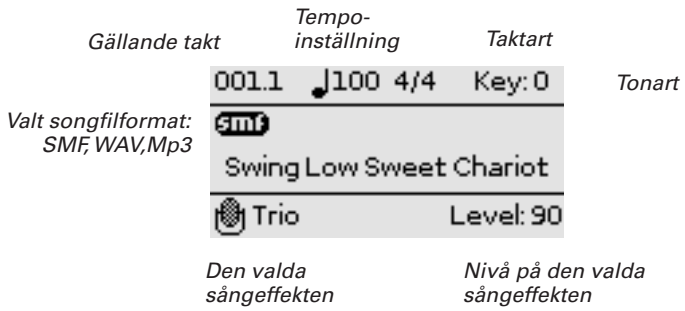

Förflytta dig mellan menyerna

Det är viktigt att veta hur man förflyttar sig mellan de olika menyerna på JM-5 och hur man ändrar på olika inställningar.

1. Tryck på [Menu]-knappen.

Displayen ändras till:

Här kan du välja bland olika menyer eller funktioner. Menyer med underliggande sidor visas med en pil.

2. Vrid på [Cursor/Value]-hjulet för att välja att gå ned till en önskad funktionsgrupp. I detta exempel väljer vi ”User setting” (Användarinställningar).

3. Tryck på [Cursor/Value]-hjulet för att gå till funktionsgruppen ”User Settings”.

   Displayen ändras till:

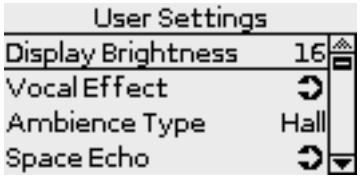

   På denna display-sida kan man bland annat ändra ”Display Brightness” direkt. Några av de andra funktionerna följs av en pil, vilket betyder att det finns underliggande menyer.

4. Försök att välja andra ”Menu”-funktioner med hjälp av följande metod:

   (A) Tryck på [Exit]-knappen en gång för att återvända till ”Menu”-sidan.

   (B) Vrid på [Cursor/Value]-hjulet för att välja en funktion, tryck därefter på knappen för att gå till önskad funktionsgrupp eller inställning.

   (C) Tryck på och håll nere [Exit]-knappen (dess indikator slutar blinka) för återvända till JM-5:s huvudsida.

UPPSPELNING AV SÅNGER

JM-5 spelar upp sånger som sparats på det externa USB-minnet. Kom ihåg att spara de sånger som du vill använda till USB-minnet. Det kan göras via din dator. Om du använder ett nyinköpt USB-minne ska det först formateras i JM-5.

På JM-5 betraktas mp3-, WAV- och SMF-filer som sånger, som både i maskinen och i resten av den här handboken kallas Songs. Var dock uppmärksam på att mp3- och WAV-filer är audio-data, medan SMF (Standard MIDI filer) innehåller MIDI-data, dvs. instruktioner till den interna synten om att spela ett visst ljud, en melodi och ett arrangemang. Detta är viktigt att komma ihåg eftersom det förklarar varför några av funktionerna endast är tillgängliga för SMF MIDI-filer, medan andra funktioner bara fungerar med ljudfiler (WAV eller mp3).

Kom ihåg att aldrig dra ur USB-minnet medan in- eller avspelning äger rum, eller medan du läser eller skriver data till det externa USB-minnet.

Uppspelning av sånger från en USB-lagringsenhet

Här förklaras hur man kan lyssna till sånger som sparats på USB-minnet.

1. Koppla JM-5 till en ljudanläggning (eller anslut ett par hörlurar), och sätt därefter på JM-5 med Power On/Off-knappen.
2. Sätt in USB-minnet i USB-porten på frontpanelen. Använd ett USB-minne som innehåller de Songs som du vill spela upp.

3. Om det är nödvändigt, tryck på [USB Memory]-knappen.

Displayen ändras till:

(Detta är enbart ett exempel på vad som kan visas i displayen.)

4. Välj den fil som du vill spela upp genom att först vrida på [Cursor/Value]-hjulet och därefter trycka på det, för att bekräfta ditt val.

   [USB Memory]-knappen lyser.

5. Tryck på [Play/Pause]-knappen för att starta uppspelningen.

6. Tryck [Play/Pause] igen för att tillfälligt pausa uppspelningen. Tryck på den igen för att återuppta uppspelningen.

7. Tryck på [Stop]-knappen för att stoppa uppspelningen och samtidigt återvända till början av Songen.

8. Använd [<<] och [>>] knapparna för att snabbspola fram och tillbaka i den valda Songen.

9. Tryck på och håll nere [Exit]-knappen för att återvända till M-5:s huvudsida, där du hittar viktig information om den valda Songen.

   Om du inte kan se den Song (eller mapp) i filsystemet, som du har användning för, använd [Cursor/Value]-hjulet för att ”scrolla” uppåt eller nedåt i listan, och på det viset se de filer som annars inte visas i displayen.

Om filen är placerad inne i en mapp, välj först mappen med hjälp av [Cursor/Value]-hjulet, och tryck därefter på [Cursor/Value]-hjulet for att komma in i mappen.

Om du av misstag öppnar en mapp ska du trycka på [Exit]-knappen för att återvända till den tidigare menynivån.

Kompatibla Song-format

JM-5 kan som tidigare nämnts hantera mp3- och WAV-filer (audio) och Standard MIDI-filer (SMF). Den väsentligaste skillnaden mellan audio- och SMF-filer är att SMF-filer inte innehåller sångdelar och att de använder JM-5:s syntdel för att generera den musik och det arrangemang som du hör.

JM-5 stödjer följande format:

SMF Standard MIDI filer, format 0 och 1 . Kar-filer mp3 och mp3 + CDG

- MPEG-1 Audio Layer 3
- Samplingsfrekvens: 44,1 kHz
- Bit rate: 32/40/48/56/64/80/96/112/128/160/192/224/256 /320 kbps och VBR (variabel bithastighet) PS: (*) 320 kbps är inte tillgängligt i mp3 + CDG-formatet.

WAV • 16-bit linjär

- Samplingsfrekvens: 44,1 kHz
- Stereo / mono

VIMA Tunes

(CD-ROM producerade för VIMA)

Efter anslutning av en extern USB CD-ROM-läsare till JM-5:s USB-port kan du spela upp kommersiellt tillgängliga CD-ROM för VIMA (VIMA TUNES). Samtidigt som du spelar en Song kan du se en dia-show, som passar till stilen på Songen, på en extern skärm eller en TV.

Musik-CD

Efter anslutning av en extern USB CD-ROM-läsare till JM-5:s USB-port kan du även spela vanliga musik-CD-skivor.

SJUNG OCH SPELA TILLSAMMANS MED EN SONG PÅ JM-5

Anslut mikrofoner och gör de enkla inställningarna

Du kan använda två mikrofoner tillsammans med JM-5. [Mic1]-ingången ska dock betraktas som den primära ingången, där du kan lägga på alla JM-5:s sångeffekter, inklusive harmonieffekten (stämmor), och där du även kan använda en kondensatormikrofon som kräver 48 V fantommatning. [Mic2]-ingången är begränsad på så sätt att den saknar harmonieffekter och enbart fungerar med dynamiska mikrofoner. Använd därför [Mic2]-ingången bara när du gör duetter med en annan vokalist och därför har användning för två mikrofoningångar.

1. Innan du kopplar in en sladd i [Mic1]- och [Mic2]-ingångarna, kom ihåg att dra ned ljudvolymen på mikrofoningångarna. På så sätt undviker du feedback och olämplig belastning av högtalarna.

2. Anslut din mikrofon till [Mic1]-ingången (eller eventuellt även till [Mic2]-ingången, om du behöver två mikrofoner). Använd antingen en XLR- eller en balanserad telesladd.

3. Sjung i mikrofonen, som är kopplad till [Mic1]-ingången, med en sångstyrka, som du räknar med är den högsta som du använder i showen. Vrid samtidigt långsamt upp [Mic1]-ratten på frontpanelen på JM-5. Om du hör den minsta förvrängning (distorsion) ska du vrida ned ratten igen. Du hör självfallet endast något ljud om du har skruvat upp [Master Vol]-ratten och kopplat J-5 till en förstärkare/mixer.

4. Välj en Song som det beskrivs i förra avsnittet.

5. Tryck på [Play/Pause]-knappen för att starta uppspelningen.

6. Sjung i mikrofonen under uppspelningen.

7. Om uppspelningen av kompet är för hög eller låg i förhållande till sången, kan balansen ändras genom att vrida upp eller ned på [Backing]-knappen. Det är möjligt att det även blir nödvändigt att justera på rattarna till [Mic1] och [Mic2], men passa på så att du inte skruvar upp till en nivå där sången i mikrofonerna börjar förvrängas.

8. Tryck på [Stop]-knappen för att avbryta uppspelningen.

LÄGG TILL EFFEKTER TILL MIKROFONSIGNALERNA

Rumsklangseffekt/reverb

Du kan lägga på reverb (i JM-5 kallat ambience) till mikrofonsignalerna på följande sätt.

1. Spela upp en Song och sjung i mikrofonen samtidigt som du långsamt vrider på [Ambience]-ratten. Ju mer du skruvar ratten medurs, desto mer ökar du reverbeffekten. Effekten läggs på både [Mic1]- och [Mic2]-signalerna.

2. Om du vill använda en reverbeffekt med en annan karaktär, tryck först på [Menu]-knappen

Displayen visar nu

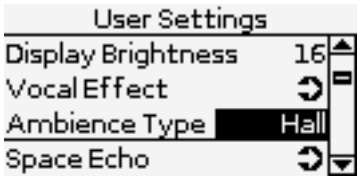

3. Vrid på [Cursor/Value]-hjulet, tills ”User settings” valts, och tryck därefter på [Cursor/Value]-hjulet.

4. Vrid åter på [Cursor/Value]-hjulet, tills ”Ambience Type” valts, och tryck därefter på [Cursor/Value]-hjulet.

5. Vrid på [Cursor/Value]-hjulet för att välja de olika reverb-typerna. Du kan välja mellan Hall, Studio eller Plate. Prova alle tre inställningarna så du lär dig känna igen karaktären hos de olika reverb-inställningarna.

6. Håll nere [Exit]-knappen så du kommer tillbaka till JM-5:s huvudsida.

Ekoeffekt

Du kan lägga på eko (i JM-5 kallat Space Echo) på mikrofonsignalerna på följande sätt.

1. Tryck först på [Space Echo]-knappen för att sätta på effekten. Knappen lyser när effekten är på.

2. Om du vill ställa in hur ekoeffekterna ska låta trycker du först på [Menu]-knappen.

3. Vrid på [Cursor/Value]-hjulet, tills ”User Settings” valts, och tryck därefter på [Cursor/Value]-hjulet.

4. Vrid åter på [Cursor/Value]-hjulet, tills ”Space Echo” valts, och tryck därefter på [Cursor/Value]-hjulet. Du kan även komma hit snabbt genom att hålla [Space Echo]-knappen nedtryckt, tills menyn visas.

Space Echo	
Repeat Rate	112
Intensity	106
Echo Level	82
[TEMPO]:Tap Tempo	

5. Vrid på [Cursor/Value]-hjulet för att välja de olika ekoinställningarna. ”Repeat rate” anger tidsintervallen mellan de olika repetitionerna (Delay), ”Intensity” anger antalet repetitioner (Feedback) och ”Echo Level” anger ljudstyrkan hos ekoeffekten. Alla tre inställningarna kan justeras mellan värdena 0 och 127.

6. Tryck på [Cursor/Value]-hjulet för att komma åt att ställa in den valda parametern.

7. Vrid på [Cursor/Value]-hjulet för att ställa in den valda parametern.

8. Tryck på [Exit] för att komma upp en nivå och välja en annan parameter att ställa in. Använd samma metod för att välja och ställa in övriga parametrar.

9. Medan du är i ”Space Echo”-menyn, kan du använda ”Tap Tempo”-funktionen för att ställa in ”Repeat Rate” på ett värde som passar till sångens tempo. Tryck några gånger rytmiskt på [Tempo]-knappen. [Tempo]-knappen blinkar i det tempo, som “Repeat Rate” är inställd på. PS: Du ska vara i ”Space Echo”-menyn för att denna funktion ska fungera. Annars kommer du att ändra tempot på Songen som spelas upp.

10. Håll [Exit]-knappen nedtryckt så du kommer tillbaka till JM-5:s huvudsida.

Harmoni och andra sångeffekter

Du kan lägga på andra sångeffekter med hjälp av den inbyggda ”Harmony/Vocal effect” i JM-5. Dessa effekter läggs enbart på den signal som kommer in via [Mic1]-ingången.

De här effekterna fungerar lite olika beroende på om du arbetar med ett SMF MIDI-spår eller ett MP3/Wav audio-track som ”backing track” (kompspår). Med ett SMF backing track kan ”Harmony”-effekten ge en sångeffekt, som ger tre, eller fyra stämmor baserade på de ackord som finns i SMF-filen. Med en MP3/Wav-fil som backing track får du en ”Harmony”-effekt, där de ”extra” stämmorna endera är en dubblering eller en oktav på den ton som du sjunger i mikrofonen. I båda fallen kan du dock styra stämmorna genom att koppla in ett MIDI-keyboard och spela de ackord som ”Harmony”-effekten ska generera.

”Harmony”-effekten kan även användas för att göra om din stämma från t.ex. en manlig till en kvinnlig, eller från en vuxen till en barnstämma. Du kan också få effekten att se till att du sjunger rent, om du använder en SMF-fil som backing track.

1. Tryck först på [Vocal Effect]-knappen sätta på effekten. Knappen lyser när effekten är på.

2. Om du vill ställa in hur ”Vocal”-effekten låter trycker du först på på [Menu]-knappen.

3. Vrid på [Cursor/Value]-hjulet, tills ”User Settings” valts, och tryck därefter på [Cursor/Value]-hjulet.

4. Vrid åter på [Cursor/Value]-hjulet, tills ”Vocal Effect” valts, och tryck därefter på på [Cursor/Value]-hjulet. Du kan även komma hit snabbt genom att hålla [Vocal Effect]-knappen nedtryckt, tills menyn visas.

Vocal Effect	
Type	Trio
Harmony Level	90
Backing Choir	Off
Backing Choir Level	80

5. Vrid på [Cursor/Value]-hjulet för att välja de olika Vocal Effect-inställningarna. ”Type” anger typen/karaktären hos sångeffekten, ”Harmony level” anger ljudnivån på effekten, “Backing Choir” anger klangen (voicing) hos harmoni-effekten och ”Backing Choir Level” ställer in nivån på denna effekt. Vrid och tryck på [Cursor/Value]-hjulet för att få möjlighet att göra inställningar för de valda parametrarna på det sätt som tidigare beskrivits.

6. De olika ”Vocal Effect”-typerna är följande: ”Duet”, ”Trio” och ”Quartet” är sångeffekter, som lägger till stämmor och, som sagt, fungerar olika beroende på om du använder en MIDI- eller audiofil som backing track. ”Kids”, ”Bear”, ”Robot”, ”Duck”, ”Alien”, ”Computer”, ”Female” och ”Male” är effekter, som förändrar karaktären hos din röst, men lägger inte till några stämmor. ”Pitch Correct” justerar din stämma, så att den stämmer med den melodistämma som finns på SMF MIDI-filen. ”Music File” använder de ackord som finns på kanal 5 på MIDI-filen (eller en kanal du väljer själv) för att göra sångstämmor och slutligen ”Keyboard” använder de MIDI-meddelanden som kommer in via MIDI-ingången på JM-5, för att styra sångstämmorna (harmonierna). Du kan läsa i detalj om de olika typerna av sångeffekter i den engelska handboken s. 26.

7. Håll ned [Exit]-knappen så kommer du tillbaka till JM-5:s huvudsida.

Stäng snabbt av alla sångeffekter

”Talk”-funktionen är skapad för att kunna stänga av alla effekter när du vill prata i mikrofonen mellan numren. I det fallet vore det olämpligt att prata med effekter på mikrofonljuden, eftersom det skulle göra ditt tal väldigt otydligt.

1. Tryck samtidigt på [Space Echo]- och [Vocal Effect]-knapparna för att stänga av sångeffekterna och aktivera ”Talk”-funktionen. Båda knapparna blinkar när ”Talk”-funktionen är aktiverad. ”Talk”-funktionen visas även i displayen.

Tryck åter samtidigt på [Space Echo]- och [Vocal Effect]-knapparna för att avaktivera ”Talk”-funktionen och sätta på effekterna igen.

Equalizer (EQ) och fantommatning på mikrofoningången

JM-5 har separata EQ-(filter)inställningar på de båda mikrofoningångarna, dessutom kan man fantommata (48 V) mikrofoner som anslutits till [Mic1]-ingången, så du har möjlighet att använda en kondensatormikrofon tillsammans med JM-5.

1. Tryck på [Menu] och använd [Cursor/Value]-hjulet för att komma fram till ”User Settings” > ”Mic Settings”. Displayen visar:

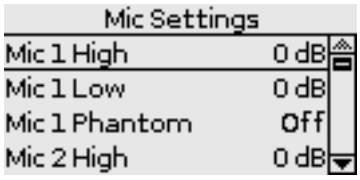

2. Använd [Cursor/Value]-hjulet för att välja ”Mic1 High” och tryck på [Cursor/Value]-hjulet.

3. Vrid medurs för att höja diskanten på mikrofon 1-ljudet (+1 till +15 dB) eller vrid moturs för att sänka diskanten (-1 till -15 dB). Tryck på [Cursor/Value]-hjulet för att bekräfta val av värden.

4. Välj därefter ”Mic1 Low” och höj/sänk på samma sätt basområdet på mikrofonljudet.

5. Använd samma metod för att ställa in filtren på Mic2-signalen, om du använder den. Parametrarna och möjligheterna är desamma.

6. Använd [Cursor/Value]-hjulet för att välja ”Mic1 Phantom” och tryck på [Cursor/Value]-hjulet.

7. Vrid på [Cursor/Value]-hjulet för att välja ”On”. Fantommatningen är nu påkopplad på [Mic1]-kontakten. Kom ihåg att ansluta kondensatormikrofonen innan du sätter på fantommatningen. På motsvarande sätt stänger man sedan av fantommatningen, innan man kopplar ur mikrofonen.

8. Håll [Exit]-knappen nedtryckt, så du kommer tillbaka till JM-5:s huvudsida.

Hur man använder ”Melody Mute” och ”Center Cancel”

På en vanlig mp3/Wav-fil, som inte är förberedd för karaokeanvändning, finns även sången med i musiken. Denna sångstämma kan dämpas betydligt genom att använda funktionen Melody Mute/Center Cancel. Om du däremot använder en SMF MIDI-fil, spelas melodin sannolikt av ett instrument. Detta instrument kan stängas av med hjälp av Melody Mute/Center Cancel. Den stänger av det instrument, som ligger på MIDI-kanal 4, men en annan kanal kan även väljas av användaren.

1. Tryck på [Melody Mute] (Center Cancel)-knappen så den lyser. Funktionen är nu aktiv.

2. Tryck igen på [Melody Mute] (Center Cancel)-knappen så den släcks. Funktionen är nu inaktiv.

3. Om du vill stänga av en annan MIDI-kanal än kanal 4 (standard), spela upp en SMF Song, tryck på [Menu] och använd [Cursor/Value]-hjulet för att välja "User Settings" > "Melody Mute". Du kan komma direkt hit genom att hålla ned [Melody Mute]-knappen. Displayen visar:

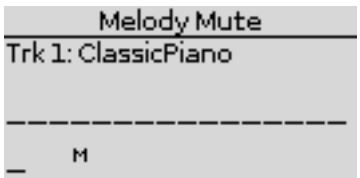

4. Vrid på [Cursor/Value]-hjulet för att förflytta dig till den kanal som du vill stänga av. Tryck på [Cursor/Value]-hjulet.

5. Vrid på [Cursor/Value]-hjulet. "M" betyder att kanalen är avstängd (Mute). Visas ingen symbol betyder det att kanalen spelas.

6. Håll [Exit]-.

Sjung och spela i en annan tonart

Om du upplever att tonarten som du valt för din Song är för låg eller hög för dig att sjunga i, kan du ändra tonarten. Tonarten kan ändras för både WAV-, mp3- och SMF-filer.

1. Tryck på [Key]-knappen.

Displayen visar:

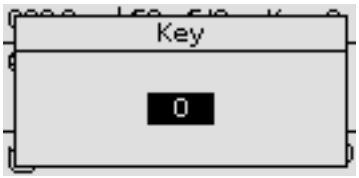

2. Använd [Cursor/Value]-hjulet för att ändra på ”Key”-värdet. Om du väljer ett annat värde än 0 kommer knappen att lysa för att indikera att funktionen är aktiv. Du kan ändra tonarten inom ett område på -6 till 5.

3. För att återgå till den ursprungliga tonarten ska du trycka på och hålla nere [Key]-knappen.

Ändra tempo på en Song

Om du upplever att tempot på den valda Songen är för snabbt eller långsamt att sjunga för dig, kan du ändra tempot. Tempot kan ändras för både WAV-, mp3- och SMF-filer.

1. Tryck på [Tempo]-knappen.

Displayen visar:

För SMF-filer: 20 till 250 BPM

För Wav- och mp3-filer: 75 % till 125 % (100 % är originaltempot).

Display-bilden försvinner efter några sekunder.

2. Använd [Cursor/Value]-hjulet för att ändra ”Tempo”-värdet.
3. För att återgå till det ursprungliga tempot, tryck på [Tempo]-knappen och håll den nere.

Härmed slutar denna Quick Guide för Roland Vima JM-5. Läs i den engelska handboken om du behöver ytterligare information kring JM-5. Där kan du bland annat läsa om hur du sätter egna bilder till dina Songs och hur du sätter samman dina Songs till en spellista (Playlist).

Lycka till med din nya Roland Vima JM-5-spelare.

ROLAND SCANDINAVIA AS

DENMARK
Skagerrakvej 7
P.O. Box 880
DK-2100 Copenhagen

support@roland.dk
www.roland.dk

SWEDEN
Mårbackagatan 31, 4 tr.
SE-123 43 Farsta

support@roland.se
www.roland.se

NORWAY
Lilleakerveien 2
Postboks 95, Lilleaker
NO-0216 Oslo

support@roland.no
www.roland.no

FINLAND
Vanha Nurmijärventie 62
FIN-01670 Vantaa

support@roland.fi
www.roland.fi